

معادن سامانه گزارش می‌دهد؛

انتشار گزارش «چشم‌انداز فولاد ۲۰۲۶» سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه

بر اساس گزارش «چشم‌انداز فولاد ۲۰۲۶» سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) پیش‌بینی می‌شود، ظرفیت مازاد تولید فولاد در جهان تا سال ۲۰۲۸ به ۷۴۵ میلیون تن برسد؛ موضوعی که به زعم این گزارش، بحران مازاد ظرفیت را تشدید و بقای تولیدکنندگان بازار محور را با تهدید مواجه خواهد کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن سامانه؛ این پیش‌بینی در شرایطی منتشر شده که ظرفیت فولادسازان جهان در سال ۲۰۲۵ به رکورد ۲ میلیارد و ۴۴۵ میلیون تن رسید- پنجمین سال متوالی افزایش ظرفیت- در حالی که تقاضای فولاد برای چهارمین سال پیاپی کاهش یافت. مازاد ظرفیت نیز در سال ۲۰۲۵ به ۶۴۰ میلیون تن رسید که بیش از ۲۰۰ میلیون تن بالاتر از کل تولید فولاد کشورهای عضو OECD است.

افزایش فاصله میان ظرفیت تولید و تقاضا باعث می‌شود، نرخ بهره‌برداری از ظرفیت‌ها تا سال ۲۰۲۸ به ۷۴ درصد یا کمتر کاهش یابد؛ در حالی که این نرخ در سال ۲۰۲۵ حدود ۷۶ درصد بود.

برنامه‌های توسعه ظرفیت تا سال ۲۰۲۸ شامل افزایش ۱۳۸.۸ میلیون تن ظرفیت جدید است که نسبت به ۲۰۲۵ حدود ۵.۷ درصد رشد نشان می‌دهد. بخش عمده این توسعه‌ها خارج از کشورهای OECD انجام خواهد شد.

چین، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده فولاد جهان در سال ۲۰۲۵ با کاهش ۶.۹ درصدی تقاضا مواجه شد که بیشتر ناشی از رکود شدید در بخش املاک و مستغلات این کشور بود. OECD پیش‌بینی کرده است که تقاضای فولاد چین در سال ۲۰۲۶ هم ۰.۶ درصد دیگر کاهش یابد و این روند نزولی تا سال ۲۰۳۰ ادامه داشته باشد.

ضعف تقاضای داخلی چین باعث جهش چشمگیر صادرات فولاد این کشور شده است. فولادسازان چین در سال ۲۰۲۵ رکورد ۱۳۱.۲ میلیون تن صادرات را ثبت کردند که نسبت به سال قبل از آن ۱۳.۸ درصد افزایش نشان داد؛ در حالی که صادرات جهانی طبق آمار انجمن جهانی فولاد ۶.۲ درصد کاهش یافت.

صادرات فولاد چین در سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۵ بیش از دو برابر شده و سهم این کشور از صادرات جهانی از ۱۹ درصد در سال ۲۰۱۹ به ۴۱ درصد در سال ۲۰۲۵ رسیده است. همچنین کشورهای عضو اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا (ASEAN) نیز طی همین دوره بیش از دو برابر رشد صادرات را تجربه کردند و صادرات آنها در سال ۲۰۲۵ به ۲۰.۸ میلیون تن رسیده است.

هند و کشورهای جنوب شرق آسیا چشم‌انداز بهتری از نظر رشد تقاضا دارند. تقاضای فولاد در هند در سال ۲۰۲۵ حدود ۹.۸ درصد افزایش یافت و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰ به طور متوسط ۵.۱ درصد در سال رشد کند. با این حال، این مناطق نیز در حال توسعه ظرفیت‌های جدید هستند. هند پس از افزودن ۴۱.۴ میلیون تن ظرفیت طی ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵، برنامه دارد تا سال ۲۰۲۸ حداکثر ۳۱.۸ میلیون تن ظرفیت جدید دیگر ایجاد کند.

افزایش ظرفیت تولید در حالی ادامه دارد که تقاضای جهانی فولاد همچنان ضعیف است. مصرف جهانی فولاد در سال ۲۰۲۵ حدود ۲.۶ درصد کاهش یافت و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۶ تقریباً بدون تغییر باقی بماند. تا سال ۲۰۳۰ نیز رشد تقاضا به طور متوسط تنها ۰.۹ درصد در سال خواهد بود و مصرف جهانی به حدود یک میلیارد و ۸۹۰ میلیون تن خواهد رسید.

گزارش OECD به افزایش نقش مخرب یارانه‌های دولتی، بویژه در چین اشاره کرده است. بر اساس این گزارش، شرکت‌های فولادی چین در سال ۲۰۲۴ به طور متوسط نسبت به اندازه دارایی‌های خود، ۱۵ برابر بیشتر از رقبای خارجی یارانه دریافت کرده‌اند.

به گفته OECD، شرکت‌های فولادی که یارانه کمتری دریافت می‌کنند با وجود عملکرد مالی بهتر در حال از دست دادن سهم بازار خود به رقبایی هستند که از حمایت‌های دولتی گسترده‌تری برخوردارند.

در واکنش به افزایش واردات، اقداماتی از جمله تحقیقات ضد دامپینگ و وضع عوارض جبرانی در کشورهای مختلف افزایش یافته است. با این حال، OECD هشدار داده که شواهد فزاینده‌ای از دور زدن مقررات تجاری و انحراف مسیر تجارت برای فرار از این محدودیت‌ها مشاهده می‌شود.

این گزارش نسبت به افزایش محدودیت‌های صادراتی بر مواد اولیه مورد استفاده در تولید فولاد، بویژه قراضه هشدار داده است. این محدودیت‌ها موجب افزایش فشار بر قیمت مواد اولیه شده است و می‌تواند پایداری و سودآوری صنعت فولاد را بیش از پیش تهدید کند.